

בית תפארת

ליקוט מחזרת רבותינו הק' לבית זוועהיל זלאטשוב זיע"א

עטרת תפארת

ד"ת מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תפארת רבותינו

ד"ת מרבותינו נבג"מ

יקרא דמלכא

וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרחו. הענין, ברש"י למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו שלא הי' עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו א"ל הקב"ה חייך שלך גדול משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות. והנה מבואר בגמ' (יומא כב:) בתרומת הדשן שתקנו פייס שראו שהיו באים לידי סכנה, ולא מחמת אפשר דרא אלא שכל אחד רצה חלק עולם הבא יותר גדולי ואהרן שראה שכל עבודה נמסר הכל מפי השי"ת, מה מקום לחלישות דעתו, ומה גם שכל הקרבנות הוא היה מקריב. ומה שלך גדול משלהם, הרי כל עבודה צורך גבוה, ומה שיתקן החלבנה לא יתקן הלבונה (ראה ע"ח שער ג' פ"ב).

ידוע, כל עבודת הקודש ענינה לעורר מלמעלה כערך עבודתה למטה, עבודת אהרן לעשות שלום בין אדם לחבירו בין איש לאשתו ולקרב בני ישראל לאביהם שבשמים, עבודה כזו מעורר למעלה שלום בפמליא של מעלה להתקשר ולחבר כל העולמות לשורש להיות כולם קומה אחת. ובהיות האדם נמשך אחר רצונו ומחשבתו כי שם הוא האדם וכל אבריו סרים למשמעת רצונו, ואם בני ישראל מחוברים לאיזה צדיק וקדוש נחשבים כאיבריו וסרים למשמעת אותו צדיק שיש במחשבתו לעבוד השי"ת מתוך אהבה ויראה ולבלתי תחטאו כל היום, ואם ח"ו נכשל הצדיק באיזה מחשבה לא טהורה נגרם ח"ו לבני ישראל לעבור במעשה, כי הם נמשכים אחריו, וזה אחריות גדולה על ראשי העם כדאיתא בזוה"ק (ח"ג קלה.) כד רישא מתקן כולו מתקן. ואם ח"ו מתבדלים אינם נחשבים כקומה אחת ולא יועיל דביקות הצדיק להעלותם מכיון שאינם מחוברים עם הצדיק.

ואהרן שהיה עושה שלום למטה ומקרב ומקשר, ממילא מעשה המנורה להדליק ולהיטיב, שלך גדול, עבודה קשה שבמקדש, להרכיב גשמי עם רוחני, כמו נר שבו מתקשר האור, וכמו בגוף האדם שהשי"ת נפח בו נשמה רוחני חלק אלקי בגוף גשמי משכא דחיויא מתאוה לכל תאוות שפילות ועושה מלחמה עם נפש האלקית, וזה שעשה במנורה

בפרשתו (במדבר י, י) 'וביום שמוחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלוהיכם אני ה' אלוהיכם'. פרש"י, 'אני ה' אלוהיכם' - מכאן למדנו מלבויות עם זכרונות ושופרות, שנאמר 'ותקעתם' - הרי שופרות, 'לזכרון' - הרי זכרונות, 'אני ה' אלוהיכם' - זו מלבויות וכו'.

והנה בבעל הטורים פירש, 'שמוחתכם' - בגימטריא גם ביום השבת, ע"כ. היינו שלימד כי גם יום השבת נקרא 'יום שמוחתכם'. אמנם בספרי (בהעלותך יט) ובילקוט שמעוני (פ"י, רמז תשכ"ה) הביא פלוגתא בדבר, כי רב אשי סבר ד'וביום שמוחתכם' - אלו שבתות, ומאידך, רבי נתן אומר - אלו תמידין, עכתו"ד.

ויש לתמוה דכיון דבכל יום שמקריבים את קרבן תמיד - נקרא הוא יום שמחה, מחמת המצוה הגדולה שמקיימים בה, אם כן היה ראוי בכל יום לעשות אותו כיום טוב, לשבות מן המלאכה, ולעסוק בתורה ותפלה ושמוחת היום כבשבתות וימים טובים, על שם מצות הקרבנות שמקיימים באותו היום.

ויתבאר על פי מה שפירש בתוספות (פסחים ג, א, ד"ה מקום) דהטעם שבערבי פסחים אחר חצות יש איסור מלאכה, מה שאין כן בשאר ערבי יו"ט, הוא מחמת הקרבן שמקריבין בו. אשר הקשה על זה דאם הקרבן גורם ביטול מלאכה, היה ראוי בכל יום לשבות מן המלאכה, מחמת קרבן התמיד שמקריבין בו. ותיירץ, על זה 'שאני תמיד שהתורה הוציאה מן הכלל, דכתיב (דברים יא, יד) 'ואספת דגגך' - ואם כל ישראל יושבים ובטלים מי

יאסוף לחן דגן, עכתו"ד.

באמת היה מן הראוי לקבוע כל יום ליום טוב' על כך שבחר ה' בנו מכל העמים אך הנה על כל פנים מצינו שבאמת לולי שלימדה התורה שצריך האדם לעסוק במלאכתו, היה מן הראוי לשבות מן המלאכה ולעשות אותו יום טוב. ועל פי זה יש לנו לדרוש אף בזמן הזה כאשר אנו זוכים להתפלל בכל יום ויום, אשר התפלות במקום קרבנות נתקנו. וכן הוא על דרך שמוספר על אחד מהצדיקים זיע"א שנכנס אליו יהודי כשהוא שרוי בעצבות מחמת צרותיו וטרדותיו, ביקש הצדיק לחזקו ולעודדו בכל מיני תחבולות, עד שאמר לו 'האם ברכתם היום את ברכת שלא עשני גוי', כאשר השיב היהודי בחיוב, השיב לו הצדיק, אם כן הלא בעצמך נימקת את הסיבה שבשלה צריך להיות אתה בשמחה גדולה, שהיא על שעשאת ה' חלק מעם הנבחר, ולא עשאת גוי... ובכך זה זוכה אתה לקיים מצותי וית"ש וללמוד תורתו הק' בשמחה...

ועל פי זה יש לדרוש כי באמת כל יום ויום יש בחינת 'וביום שמוחתכם', שצריך האדם להיות בשמחה גדולה על שבחר ה' בו ובנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו, אשר לולי שהוציאה התורה בפירוש שצריך לעשות במלאכה, היה מן הראוי לשבות מן המלאכה, ולעשות אותו 'יום טוב' לכל דבר.

האור שבקיום המצות בא דוקא אחר ההכנה בתיקון ה'חומר' עוד איתא בפרשתו (במדבר י, כט) 'ויאמר משה לחבב בן רעואל המדיני חתן משה נסעים אנחנו אל המקום אשר אמר ה' אתו אתן לכם לכה אתנו והטבנו לך כי ה' דבר טוב על ישראל'. ויש לדקדק, דהנה הלא יתרו לפניו בא מעצמו בראותו את כל אשר עשה ה' לישראל, כדאיתא ברש"י (שמות יח, א) 'וישמע יתרו' - מה שמועה שמע ובא

שהיה מפרקה ומעמידה מחדש לעשות קומה אחת בתמידות, וענין קומה אחת שנעשית ע"י הצדיק, שבכל פעם שעולה מעלה אחת הוא בא יותר אל האחדות עם נפש האלקית, וזה בהעלותך. ועיקר תכלית תורה ומעשים טובים לעשות יחודים בעולמות ע"י התקשרות (ראה נועם אלימלך ריש פרשתן), וכל אחד בסיס לגבוה ממנו, ירך מנורה קנים נרות שמן ופתילה, כולם נעשים בסיסים לאור הגשמי, והוא בסיס לאור הרוחני.

וכמו שאהרן במעשיו גורם שלום למטה והתחברות כן ע"י המנורה מתחברים העולמות, ומקשר לבות בני ישראל לאביהם שבשמים בהדלקה ובהטבה בכונה וביראה ובלא 'שינה'. והמשל לסידור חשמל בהבנין בכל החדרים לכמה נקודות, ואח"כ סידור התחברות להמרכז, וע"י לחיצת הכפתור נתמלא כל המקום אור, וכמעט שהמעשה קלה וכאילו נעשה מאליה תיעשה כתיב (שמות כה, לא), ומוקשה כולה מירכה ועד פרח להיות דירה וקשר רוחני עם גשמי, ובפרט אחר מעשה העגל שהיו בירידה ונמיכות גדולה, ובמעשה זו של המנורה היתה עדות שהשכי' בבני' (שבת כב:), וזה שלך גדול,

בהמנורה היה אור הגנוז, והוא כנגד מאמר בראשית (ראה ליקוטים יקרים סי' קכה ואור תורה פר' תצוה), מאמר סתום לפני בריאת אותיות (ראה לק"י סי' רלה ואור תורה פר' בראשית), ואור הגנוז נתגלה בימות המשיח (חגיגה יב. זה"ק ח"א רג:), ובגאולת מצרים היה לפני מכת בכורות מכת חושך אפילה ובו מתו רשעי ישראל שלא רצו לצאת, ושלא יראו מצרים מיתת ישראל הביא החושך (שמו"ר יד, ג). וזה החושך נתקיים עתה בדורנו אנו שנהרגים ומתים במלחמה ובתאונות, שעתה לפני מכת בכורות שעי"ז נצא מהגלות, כימי צאתך מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז, טו), וימנע מרשעים אורם (איוב לח, טו), וימתקו הדינים ברחמים רבים.

(תשל"ד)

תפארת לעושיה

ממשנתם הטוהרה של רבותינו הק'

תמים תהיה

אמר רבינו מוה"ר"ש: כשעשנו שזתפים מנהלים עסק בשזתפות ונדמה לו לאחד שהעשנו לזקק לחלקו יותר מדאי מהעגיע לו ומבקש מענו לעשות חשבון ממורט, יכול להיות לפעמים שיימצא שזה שביקש לעשות חשבון הוא לקח יותר מדאי ועדיף הי' לו שלא הי' מבקש החשבון.

כך כשהאדם טוען כלפי הקב"ה שנגיע לו לפי מעשיו כך ושעשנו לו זאת, עוד עלול להיות שיעשנו חשבון וימצא עוד חייב, לכן מהראוי לבקש רק מתנת חנם.

מזל טבא וגדיא יאה

הרה"ח בן ציון הירשמן שליט"א
לאירוסי הנכד

הרה"ח יעקב שפרונג שליט"א
לנישואי הנכד

הרה"ח דוד אלימלך שולמן הי"ו
לנישואי הבן הבה"ח שלמה ני"ו
למזל"ט

קריעת ים סוף ומלחמות עמלק, ואם כן מן ההכרח שכל כך האמין בטוב שיש בקרב עם ישראל, עד שעזב הכל ובא למחנה ישראל, ואם כן מה לו למשה רבינו להוסיף לדבר על לבו כל כך.

והנה יש לדקדק עוד על מה שכתוב (בראשית ב, ב) 'ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה', דלכאורה היה ראוי לכתוב 'ויכל אלוקים ביום השישי מכל מלאכתו' - שהלא ביום השישי פסק ממלאכתו, מה שאין כן ביום השביעי שכתב שבת מלכתחילה.

והנה ברש"י פירש, מה היה העולם חסר - 'מנוחה', באת שבת באת מנוחה בלתי ונגמרה המלאכה. ויש לדון בדבריו, אם ה'מנוחה' שעשה השי"ת ביום השביעי, היא יצירה מיוחדת של 'מנוחה', או שאינה פעולה כלל, אלא רק 'העדר מעשה', אשר כאשר שובתים מן המלאכה ממילא באה ה'מנוחה'.

אך הנה ממה שמיצינו שבתפלה דתיקנו בש"ק, 'ולא נתתו ה' אלוקינו לגוי הארצות ולא הנחלתו... וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים', ולכאורה יש לדקדק, דהרי כל התורה והמצוות לא נתנו רק לישראל. אלא מבאן ראינו שה'שבת' היא בבחינת 'יצירה' מיוחדת בפני עצמה שהעניק ה' לעולם בשבת קודש, וזהו 'מה היה העולם חסר' - 'מנוחה', שעד השבת עדיין חסרה לעולם את 'יצירת ה'מנוחה', ועתה כאשר 'באת שבת' - 'באת מנוחה' - העניק ה' לעולם את המנוחה ובוזה נגמרה המלאכה.

והאופן שבו נעשית השלמת 'יצירה' זו בפרוש השבת - היא על ידי שבכל ימות השבוע שהם בבחינת 'חומר' - מכין האדם את ה'צורה', על ידי שעוסק במלאכתו ומנהל את ביתו לתורה ועבודה, ובפרוש השבת משלים האדם עבודה זו, ונדבקים ה'חומר' וה'צורה' גם יחד, ונעשית פעולת יצירה ששמה 'מנוחה'.

ובזה יתבאר מה שנקט הכתוב 'ויכל אלוקים ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה' - כי על ידי כל המלאכה שעוסק האדם בכל ימות השבוע, וההכנה לה לשבת קודש, אזי כאשר נשלמת הכנה זו בבחינת 'ויכל ביום השביעי מכל מלאכתו' - אז גופא נשלמת ענין ה'מנוחה' בשבת קודש.

על פי זה אף נבין לנכון מה שמצינו גבי שבת קודש, שגוי ששבת חייב מיתה (סנהדרין נח, ב), ונצטוו בני נח בלא תעשה 'לא ישובותו' (בראשית ח, כב), אשר לכאורה במה נתייחד השבת קודש שאסורה לגוי לקיימה, ולמה יתחייב בן נח מיתה בשביתתו, מה שלא מצינו בשאר מצוות. אלא כי כיון שהשבת קודש מותנית בהכנת ה'חומר' במשך ששת ימי המעשה - אזי גוי זה שקיים את השבת ללא הכנת ה'חומר' קודם - ממילא חייב הוא מיתה.

על פי כל זה יתבאר מה שאמר משה רבינו ליתרו חותנו 'לכה אתנו והטבנו לך כי ה' דבר טוב על ישראל' - אם רוצה אתה לזכות בטוב הצפון במצות, מוכרח אתה להתנהל תמיד כמונו בדת ישראל, להשלים ה'חומר' ולתקנה כראוי, ורק אז תזכה לבחינת 'והטבנו לך' - כי ה' דבר טוב לישראל' - בטוב הצפון לישראל.

יעזור השי"ת שנוכח תמיד להכיר במתנה היקרה שזכינו לה, אשר דבר ה' טוב לישראל, ובהר בני מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ויושפע עלינו השפעות חג השבועות שעל"ט ברוחניות ובגשמיות, עדי נזכה לישועה השלמה במהרה בימנו, אמן.

(מתוך דא"ח בסעודה שלישית פר' בהעלותך תשפ"ב)

